

Bài thơ của Thụy An

Bài thơ của Thụy An, xuất hiện trong *Phụ nữ tân văn, phần son tô điểm sơn hà*, Thiện Mộc Lan, Thời Đại & NXB Văn hóa Sài Gòn, mới xuất bản. Đăng trên *Phụ nữ tân văn* số 258, 18/9/1934 trong mục "Văn uyển" do Vân Đài nữ sĩ quản lý.

Thụy An sau này sẽ là một trong những người chịu án nặng nề nhất trong phiên tòa Nhân Văn-Giai Phẩm, cùng Nguyễn Hữu Đang và Trần Thiếu Bảo. Hình như trong phiên tòa ấy còn hai người nữa cũng bị xử chung nhưng chưa tìm được tài liệu kiểm chứng.

Đứa trẻ khốn nạn tự thuật

Tôi là một đứa trẻ mồ côi,
Mất mẹ mất cha năm lên mười
Được ông hàng xóm thương nuôi nấng,
Cho đến năm tôi lên mười hai
Thì ông bị mất việc đương làm,
Bà đã chết sớm, con một đàn
Bữa đói bữa no lần hồi mãi,
Sau đem mỗi con cho một phương.

Tôi cũng cùng chung một số phận:
Phải lìa cái nhà nhỏ ấm ấm!
Mà tôi được hưởng trong hai năm
Biết bao âu yếm, bao tình thắm

Mà tôi thường quên tôi mồ côi,
Tưởng ông hàng xóm là cha tôi,
Tưởng các con ông là anh chị,
Trong cảnh nghèo nàn sống an vui!

Cái đói than ôi! Chia rẽ con!
Bao giờ được sum họp như cũ?
Lòng hỏi, chân bước theo cha nuôi
Đến nhà ông chủ tôi phải ở

Cái nhà cao lớn rộng làm sao!
Mà lạ tôi không thích chút nào
Ông chủ và bà ở buồng khách
Đang ngồi vắt vẻo trên sập cao

Chúng tôi ngồi sụp ở dưới đất,
Tôi mở hai con mắt ngơ ngáo
Mà nhìn những đồ đẹp, đẹp ghê,
Chẳng biết ông chủ nói cái gì!
Bỗng thấy ông kêu tôi lại gần,
Ông nhìn suốt từ đầu đến chân
Rồi bà bĩu miệng, bĩu môi nói:
Ốm thế thì làm gì nên thân

Nhưng thôi tôi cũng nuôi làm phúc,
Quần áo các cậu cũ, cho mặc,
Tiền công một năm trả ba đồng
Nhưng tôi tổng cổ nếu nó nhác
Rồi vợ trên sập chiếc roi mây
Bà bảo tôi rằng: "Trông đấy mây
Lưỡi lĩnh thì roi quật vào đít
Tôi dạ mà run cả chân tay.

Cha nuôi tôi đứng dậy ra về
Cặp mắt cha tôi đỏ đỏ hoe
Đau đớn, tôi theo níu áo lại,
Nhưng roi bà chủ vụt lia lia.

Tôi đành buông áo không theo nữa,
Nước mắt dọc ngang vệt trên má
Phần nhớ cha nuôi, phần đau đòn,
Vào bếp tôi càng khóc nức nở

Các cậu các cô chạy theo tôi
Đến sát trước mặt vỗ tay cười
Rồi bảo nhau cùng nhái tiếng khóc,
Tủi cực tôi càng nức nở hoài!

May được vú già, người nhân từ,
Gắt mắng lũ trẻ mới lui ra.
Rồi vú đỡ tôi, lau nước mắt,
Nín khóc, tôi mếu ngay vú già

Bắt đầu kể từ ngày hôm đó
Tôi phải quét tước, phải nhổ cỏ
Suốt ngày không được nghỉ chân tay
Trưa, tối quạt cho các cậu ngủ

Chơi đùa, có cậu khóc dành nhau
Chỉ khổ thân tôi phải đánh đau
Bà đánh "sau mày chòng cậu khóc?"
Cậu thoi "sao mày không bênh tao?"

Chẳng những chỉ có khổ như thế
Lỡ khi sến tay cái chậu bể,
Thì đít bị quật mấy chục roi
Bữa cơm hôm đó thôi đành nghỉ

Cái thân cực nhọc ôi là cực!
Người như qua củi lằn da bọc
Cơm không ăn ngon, ngủ không kỹ,
Người mà khổ hơn loài lục súc!

Không chịu được nữa, tôi bỏ đi
Nhà cũ cha nuôi lại trở về,
Than khóc với cha nỗi khổ sở
Thương tình con trẻ, cha vỗ về.

Tính ra đi ở được sáu tháng
Tiền công đồng rưởi bỏ thì uống
Đánh bạo cha tôi tới xin công,
Trở về cha tôi sụ mặt xuống!

Cha bảo tiền công họ không trả,
Họ dọa nếu còn đòi hỏi nữa
Thì họ làm cho ở vô tù,
Vì tội xui con lừa đảo chủ!

Giờ cha nghèo đói không có ăn,
Thì con phải tính cách nuôi thân,
Cha vay vại cắc, con buôn kẹo
Đem bán rong đường may đủ ăn.

Vâng lời, ôm hộp kẹo ra đường
Đưa gót lê đi khắp phố phường
Rao bán, miệng khô se bọt mép,
Trời trưa chiều nắng, nắng chang chang!

Tưởng đời bán kẹo được sung sướng.
Không ai còn chười còn đánh chường
Dở đâu vẫn còn cái lo
Lo chếc gậy lớn "phú lít" choảng!

Cái thân tôi nghĩ thiệt long đong,
Cha nuôi bỗng bị bệnh kinh phong,
Người ta đến khám đem đi mất
Tôi về chỉ thấy chiếu nhà không

Quần áo giường tre họ đốt sạch,
Mình tôi còn được bộ áo rách,
Nhà cấm không ai được tới ở
Hỏi chủ ở đâu chẳng ai mách!...

Thôi đành ôm hộp kẹo ra đi...
Ngày bán mà khuya ngủ ở lẽ...
Trời rét suốt người xanh xám xịt
Tự ngắm mình mà cũng thấy ghê!

Thụy An

Nguồn: <http://nhilinhblog.blogspot.com.au/2010/04/bai-tho-cua-thuy.html>

www.vietnamvanhien.net